

GAZETA LWOWSKA.

We Wtorek dnia 12. Lipca 1814.

Wiadomości kraiove.

Ze Lwowa. — N. Pan raczył Pana Franciszka Hezendorf, Adjuakta Registratury, mianować Dyrektorem Registratury przy C. K. Rządzie krajowym Galicyjskim.

C. K. Rząd krajowy Galicyjski zważywszy zdatność Pana Jana Dąbkowskiego, który od lat kilkunastu poświęcał się edukacji młodzieży, nadał mu Wyrokiem swoim d. 3. Czerwca r. b. wydanym, prawo założenia prywatnego instytutu edukacyjnego we Lwowie.

Z Wiednia. — Pod tym artykułem donosi Gazeta Wiedeńska co następuje:

Na przyjęcie N. Pana podczas przybycia do Baden, które (jak już doniesiono) d. 27. Czerwca nastąpiło, wystawili winniczni gospodarze za miastem napiękną przyozdobioną bramę z gałęzi jodłowych, gdzie z Proboszczami i młodzieżą szkolną czekali na przybycie J. C. K. Mości. Magistrat zaś wystawił wewnątrz miasta na wstępie okazałą bramę tryumfalną, koło której Burmistrz stał z Magistratem, tudzież z najznakomitszymi mieszkańcami i miał zaszczyt powitać z uszanowaniem N. Pana. J. C. K. Mość wiechał wśród radośnych okrzyków mieszkańców napelniających ulice do miasta, a wysiadłszy w swoim domu, raczył się pokazać u okna i podziękować zgromadzonemu Ludowi. — Poczynione były wielkie przygotowania do powszechnego oświecenia miasta, lecz gdy deszcz, który padał d. 26. Czerwca, trwał aż nazajutrz, i gdy potem gwałtowna burza powstała, przeto musiano odłożyć oświecenie miasta aż do pogody.

Wiadomo już, że Feldmarszałek Xiążę

Schwarzenberg, przez wzgląd na ważne zasługi, które w dawniejszym wojskowym zawodzie swoim położył, tudzież przez celującą swoją ptzychylnosć, okazywaną ciągle N. Cesarskiemu Domowi Austriackiemu, a naybardziej przez niepożyte zasługi swoje, które w ostatniéy pełnéy sławy wyprawie woienney jako Naczelný Wódz Wóysk sprzymierzonych położył, przyczyniwszy się do sławy Austriackiego oręza, do przywrócenia spokoyności Europy i dozwyćzkiego zdobycia pokoju — mianowanym został, przez N. Cesarza i Króla Prezesem C. K. Rady nadwornéy woienney, przyczém go N. Pan od przysięgi uwolnić raczył. — Dnia 30. Czerwca nastąpiła uroczysta instalacya jego na ten urząd. C. K. piérwszy W. Ochmistrz nadworny, oraz Minister Stanu i Konferencyi Xiążę Trauttmansdorf-Weinsberg, prowadził nowo mianowanego Prezesa w uroczystym orszaku, poprzedzony służbą swoją i jego, z domu swojego do pałacu C. K. Rady nadwornéy woienney, gdzie na głównych wschodach czekali na niego tymczasowy Prezes woienny Hrabia Wacław Colloredo, Wice Prezesowie, Radcy woieni nadworni, i Radcy nadworni téżze Władzy z Urzędnikami radnymi. W sali radnéy, do której weszli obadwa Xiążęta, poprzedzeni rzeczonymi Urzędnikami, oznaymił C. K. piérwszy W. Ochmistrz w przemowie, że N. Pan raczył mianować Prezesem C. K. Rady nadwornéy woienney Feldmarszałka Xięcia Schwarzenberga, a potem przedstawił go w tym charakterze wszystkim Urzędnikom tej nadwornéy Instancyi. Podziękowawszy nowy Prezes piérwszemu W. Ochmistrowi, tudzież tymczasowemu Prezesowi Rady nadwornéy i odebrawszy od tegoż władzę urzędową, zakończył uroczystosć instalacyi swojej formalnem

posiedzeniem, które się odbyło po odejściu Xięcia Trauttmannsdorfa.

Z Siedmiogrodzkiej Ziemi przyjechała także do C. K. Dworu Deputacja, dla powinszowania N. Panu w imieniu mieszkańców chwalebnie odniesionych zwycięstw z szczęśliwie przywróconego pokoju.

Po wszystkich głównych miastach C. K. Prowincyi, obchodzono z największą uroczystością zawarcie pokoju i powrót N. Pana do stolicy.

W Dodatku do Gazety Wiedeńskiej pod d. 4. Lipca czytamy obwieszczenie C. K. W. Urzędu ochmistrzowskiego, że z powodu mającego wkrótce nastąpić przybycia obcych Monarchów do Wiednia dane będą tamże z woli N. Cesarza i Króla dworskie festyny, to jest: wielka dworska reduta dla 8 do 10000 Osób. — Redoute paré dla 4000 Osób, tudzież wielki koncert, także dla 4000 Osób.

Według doniesień Gazety Wiedeńskiej przyjechał dotychczasowy Król Westfalski pod nazwiskiem Hrabiego Harz z małżonką swoją w środku miesiąca Czerwca do Styrji, i założył mieszkanie swoje pod Grätz w letnim zamku Hrabów Herbersteinów. Xiężniczka Eliza, Siostra jego i dotychczasna W. Xiężna Toskańska, przyjechała d. 26. Czerwca do Grätz.

Wiadomości zagraniczne.

Hiszpania.

Pisma publiczne zawierają następujące wiadomości z tego Królestwa:

Dzienniki Angielskie donoszą, że gdy posłane Królowi Hiszpańskiemu do Walencji od Stanów listy, w których upraszały Króla bardzo pilno, aby przyjął Konstytucję i powrócił do Madrytu, były bezskuteczne, wyjechali do Walencji Deputowani Stanów, a Kardynał Bourbon Kuzyn Króla, który stał na czele onychże, przemówił do Ferdynanda w następujące godne uwagi słowa:

„Mój Xięże! Godna opłakiwania lekko wierność ziewoliła Cię do zstąpienia z tronu, na którym zasiadłeś był zawczasie z powodu niestałego umysłu Ojca Twoiego, który stracił zaufanie Narodu. Tok wypadku tego oznaczonym został okropnymi scenami, które Familię Twoją poniżyły. Upadek Twój mógłby być łatwo pociągnąć za sobą upadek

Narodu, który jednakże winien jest ocalenie swoje własnej tylko odwadze i własnej stałości swojej. Ucierpiane przez Ciebie klęski są niestetywane, a Ojczyzna jest jeszcze dotychczas w żałobie z powodu tych wsparta myślnych ofiar, które ón dla niepodległości oneyże uczynił. Naród, który w posród gruz Ojczyzny stał jeszcze nie ugięty, mógłby był sobie obrać Naczelnikiem swoim takiego z Rycerzy swoich, który najmężniey walczył za wolność jego, lub też takiego Urzędnika, który nayodważniey bronił praw Ojczyzny. Wdzięczność wkładała nań ten obowiązek, a życzenie utrzymania samobytności narodowey czyniło go może koniecznym. Ale Naród nie będąc tak posłusznym głosowi interessu, jak raczy wiernym przysięgom swoim, wkłada Ci znowu na głowę koronę, która Ci zniebnie zleciała, a której ón bez przyłożenia się Twego dobił się dla Ciebie. Nie trać tego nigdy z oczów, że tę koronę winien jesteś tylko wspaniałomyślności narodowey, i że całe Twoje życie, iako też życie Twoich Następców, nie wystarczy na wypłacenie się z tego długu. Ojczyzna nie stawia władzy Twoihey żadnych innych granic, prócz tych, które przepisuje przyjęta przez Zastępców Konstytucya. Tego dnia, w którym przekroczysz owe granice, złamaną będzie ta uroczysta Umowa, którą Ojczyzna zawięra dziś z Tobą, a Ty sam staniiesz się Poddanym równego prawa, którego mógłbyś być organem. Rządź Xięże! Pociaszay Ojczyznę w cierpieniach, które za Ciebie i dla Ciebie poniosła, a władzy owéy, którą ona na Ciebie zlewa, użyj na zagojenie iéy ran; nie masz ofiary, któręby nie była gotową uczynić dla Ciebie, dla wsparcia tego szlachetnego przedsięwzięcia. Niebo niechay się opiekowie Twemu dniami i niechay one przedłuży, jeżeli pomyślności narodowey poświęcane będą.“

Dostrzegacz Austriacki zawiera o ważnych zdarzeniach w Hiszpanii następujący artykuł:

„Król nie bez obawy wstąpił na Hiszpańską ziemię. Że nie mógł obiać Regdu pod warunkami przepisanimi mu Konstytucyą z roku 1812go bez narażenia samego siebie na zgubną przyszłość, a Narodu na nowe nieszczęścia, o tém dokładnie tak ón sam, iak i otaczający go poufni Poradnicy przekonani byli. Konstytucya ta wywodzona od głów, którym nie zbywało wprawdzie na zdaniu i talentach, lecz które nie miały

najmniejszy znajomości ludzi i interesów, a nadto dobro ogółu widoków swoim prywatnym i umiejętnościom poświęcały, była bezsprzecznie ze wszystkich tworców politycznych, które się w czasach naszych nie udały, tworem naygorszym, a to w tym stopniu, że nawet Francuzkim fabrykantóm Konstytucyi z roku 1791, choćby też i naygorzėj o nich sądzono, przecież widocznie dzieje się krzywdą, kiedy ich z Hiszpańskimi naśladowcami porównywiają. — Ale z kądże wziąć środków i siły, aby uwolnić Monarchę i Lud od więzów téj Konstytucyi, kiedy Stany odziedziczywszy wszystkie działy publiczney władzy po Poprzednikach i Ustanowcach swoich, takowe z czynną zazdrością w ręku mocno trzymały, a dalekie od chęci przychylenia się do iakiękolwiek bądź zmiany, każdy w téj mierze czyniony projekt na-przód już cechą zdrady Kraiu piętnowały? — Zdrowy rozsądek Narodu, szczerý duch wojska, i błędne postępowanie przeciwoej strony dopomogły Królowi, że to trudne problema rozwiązał daleko prędzej i szczerjliwiej, aniżeli się sam mógł spodziewać.

„Przybył Król d. 24. Marca z Bratem swoim Infantem Don Carlos i z Wujem swym Infantem Don Antonio do Girony, a ztamtąd puścił się d. 28. Marca w podróż do Walencji. W drodze odebrał pilne zaproszenie z Arragonii, aby te Prowincję obecnością swoją zaszczycił. Przyjął to zaproszenie, i pojechał pierwszych dni Kwietnia z Reuss do Sarragossy, gdzie go z niepodobną do opisanja radością przyjęto. Podczas óciodniowego pobytu jego w Sarragossie okazał się we wszelkich podobajach kształtach zapał Ludu i Wojska do jego Osoby, i wynurzano życzenia, aby z zupełną władzą Królewską wstąpił na tron Ojców swoich. Deputacya wojska odwodowego pod sprawą Jen. O'Donel, które złożoną w roku 1808mym Królowi przysięgę, nie będąc do tego wezwaném, ponowiło, ofiarując mu oraz ramię i krew swoją dla utrzymania praw jego, nadała wyższą wagę głosowi Ludu. Tu to zaisniał Królowi pierwszy znakomity promyk nadziei. Wojsko Katalońskie miało równie dobry sposób myślenia, lecz nie wynurzyło go tak wyraźnie, iak wojsko Jen. O'Donel. Dnia 16. Kwietnia odprawił Król uroczysty wjazd swój do Walencji. Radość była tam równie tak wielka, iak w Sarragossie. — W Walencji powitał go Jener. Elio, Naczelnik 2go wojska ze swoim Szta-

bem jeneralnym, tudzież z wielką liczbą Officerów i żołnierzy. Scenę tę opisnie ieden naoczny świadek bardzo czule. Jenerał rzekł pomiędzy innemi do Króla: „Waleczne wojsko, którem dowodzę, przelewając przez lat kilka krew swoją za niepodległość Ojczyzny, widzi się dziś zaniedbaném, wystawioném na niedostatek i zhańbioném, a oczekuje od sprawiedliwości W. K. Mości lepszego losu.“ — Potém złożyli Officerowie wszelkiego stopnia przysięgę wierności, a wszyscy cłsneli się do ucałowaniu ręki Króla, ponawiając tysiącnie śluby zachować nie-naruszenie tron i prawa onegoż; z pałacu rozlegał się po wszystkich ulicach miasta okrzyk: „Niech żyje Król! A ten niech umiera kto myśli inaczej!“ Xiążę St. Lorenzo w imieniu 3go wojska, a Brygadyer Don Alexander Ora w imieniu odwodowego wojska Andaluzyyskiego, przystąpili do tych wszystkich oświadczeń i obietnic.

„Tymczasem przybył do Walencji Kardynał Bourbon, Naczelnik Rejencyi Hiszpańskiej (Kuzyn Króla i Szwagier Xięcia Pokoju) z Sekretarzem Stanu Lu y a n d o, oraz z Uchwałami Stanów, mianowicie zaś z Uchwałą pod d. 2. Lutego, według której dopiero po wykonanej przez Króla przysiędze na Konstytucję, miał bydź Naród obowiązany do posłuszeństwa onemuż. Zapytali się oni Króla, kiedy zjedzie do Madrytu i Uchwale zadosyć uczyni? Król odpowiedział iż w téj mierze niczego ieszcze nie postanowił. Odtąd nie widziano ich już u Króla.“

„Król z Magnatami i Jenerałami, którzy się zwolna około niego zebrali, odprawiał często rady, coby miał przedsięwziąć w tym krytycznym położeniu swoim. Odbierał codziennie z Prowincyi naysympliczniejsze wiadomości; nie wątpiono od dawna o duchu panującym w Nawarze, Biskaii, Katalonii i Arragonii. Dowiedziano się także, iż i w Gallicyi, tudzież w wielkiej części Kastylji i Andaluzyi, w Waladolidzie, Toledzie, Sewilli, Kordowie i t. d. znaczenie Stanów upadło, i że tam coraz głośniej wynurzano życzenie, aby Król miał wszelką władzę, którą mu dawne prawa nadała. Nawet w Madrycie i w Kadyxie, tych to miastach, o których sądzono, że się w nich nayliczniejsi i najmocniejsi stronnicy Stanów Hiszpańskich znajdują, byli wszyscy Woyskowi, a winnych miastach, bardzo wielu z nich, za Królem. Jeszcze d. 20. Kwietnia ruszył z Arragonii i Walencji korpus wojska
A 2

złożony z 25 do 30000 ludzi ku Madrytowi. Król pozostał był jeszcze w Walencji, dokąd ziechali byli także z Madrytu Poseł Angielski, tudzież Sprawujący interessa Dworu Austriackiego i Portugalskiego, i gdzie d. 23. Kwietnia dowiedziano się o ostatniem zwycięztwie Lorda Wellingtona pod Tuluzą, a w kilka godzin później o zrzuceniu z tronu Napoleona.⁶

„Ze Król Konstytucyi przyjąć nie mógł, o tém przekonana była zupełnie Rada jego; w tém się tylko zdania oneyże różniły, czyli miał ją prosto odrzucić, i w jawny spór wdać się ze Stanami, lub też spróbować z niemi ugody. Jen. Castannos i były Minister Cevallos zdawali się (z początku przynajmniej) głosować za łagodnymi środkami, i może byłiby wzięli górę, gdyby Stany i stronicy ich w Madrycie przez źle wyrachowany opór wszelkiéj nadziei do zgody nie byli zniszczyli, podawszy słowem i czynem hasło do rozpoczęcia kroków nieprzyjacielskich. Adressy ich wzywające Króla, żeby ziechał do Madrytu, lubo nagłaćce i dosyć groźne, miały jednakże pewny pozor uszanowania; ale na posiedzeniach Stanów, tudzież w dziełnikach i pismach publicznych ich partyi, przestępowano wszelkie granice przyzwoitości i roztropności. Powstawano w nich w iak nayobelżywszych wyrazach przeciw tym, którzy Konstytucyi bezwarunkowo ubóstwiać nie chcieli; przyganiało na woyskóm i Dowodzcóm onychże; nie ochraniano już nawet więcy Króla i otaczających go Osób; grożono mu probessem, więzieniem i rusztowaniem. Stany i przychylni im Członki Rejencyi trudniły się urzędzeniem gwardyi narodowéj i czyniły przygotowania do powstania Ludu, któreby naytrwawszą woynę domową zapalić było mogło. Wcześniéj nie byłoby im może zabrakło na środkach do obrony, lecz spóźnione i bezsilne ich kroki służyły teraz tylko do przyspieszenia im upadku.“

„W tych to okolicznościach postanowił Król podpisać d. 4. Maia ową pamiętną Deklaracyę, przez którą Konstytucyę i wszystkie połączone z nią Uchwały Stanów za niebyłe i nieważne ogłosił. (*Umieściliśmy ją w całkowitości w Nrze 517szym Gazety naszey*). Dnia 5go wyjechał z Walencyi i mianowawszy Xięcia St. Carlos, Ministrem interessów zagranicznych, Don Pedra de Macanaz, Ministrem Sprawiedliwości, Jenerała Freyre, Ministrem woyny, Pana St. Lazar, Ministrem Skarbu, a Pana Lardi-

zabal, Ministrem Indyi. Dway pierwsi, tudzież Radzca Stanu Labrador, są naypoufniejszymi Poradnikami Króla.“

„Woysko stojące w Madrycie było pod sprawą Jenerała Villa-Campa. Ponieważ sądzono, że się na tego Jenerała spuścić nie można, przeto mianował Król Dowodzcą stolicy i Nowéj Kastylji Jenerała Eguja, a osada Madrycka, lubo przez samą Rejencyę wybrana, okazała się zaraz postuszną rozkazowi Królewskiemu i poddała się nowemu Gubernatorowi. Okoliczność ta była dla skutków stanowczą. — Dnia 10go Maia ogłoszono w Madrycie Deklaracyę Królewską. Dnia tegoż obsaczyło woysko salę zgromadzenia Stanów i Rejencyi, które za rozwiązane ogłoszono. Uwieziono przeszło 40 Członków, lub głównych stronników Stanów. Uwieszono także Ministra Spraw wewnętrznych i Sprawiedliwości; innych złożono z urzędu; Sekretarz Stanu Luyando musiał się wynieść do Kartageny; posłano tamże Członka Rejencyi Ciscar, a Członka iéy Agar wygnano do St. Jago w Gallicyi. Kardynał Bourbon, Prezes Rejencyi, który ściągnął na siebie szczególniejsze nieukontentowanie Dworu, posłanym został do Toledu, gdzie dalszego losu ma oczekiwać.“

„Rzadko kiedy polityczna rewolucya odbyła się prędzcy i dzielnicy, iak niniejsza. Zgromadzenie, nad którym strona republikancka cały rok gorliwie pracowała, kamień na kamieniu nie pozostał; dzieło, dzielnistrze i pomocnicy, wszystko to w jednéj chwili zniknęło. Na żadném miejscu nie dawano odporu; nie ruszyła się żadna ręka, nie otworzyły się żadne usta za tymi, którzy kilka ieszcze dni przed tém piastując ze wszelką pompą pożyczoną udzielność Narodu, a nawet tytuł Majestatu, Monarsze i Narodowi naytwardsze przepisywali prawa. Deklaracyę Królewską przyjęto w Madrycie, iakby głos z Nieba i przywiedziono ją do skutku w powszechném upoieniu radości.“

„Przez z Liberalnymi (tak nazywano przyiaciół Konstytucyi) krzyczeli wszyscy na ulicach. Tak więc mylą się w rachubach swoich ci, którzy powodując się ambicyą lub fanatyzmem, w gwałtowney walce przeciw starodawnym fundamentalnym posadóm porządku towarzyskiego poczytują za naturalnego Sprzymierzeńca swojego Lud, którego imienia nadużywają!“

„Kto Hiszpanóm dobrze życzy, kto pragnie ich widzieć nagrodzonych za ich patri-

o tym, wierność i stałe wytrwanie w chwalebny zawód, tudzież za te liczne ofiary, które dla używania wolności pod oyczystymi prawami ponieśli, musi się cieszyć z teźszajęszy zmiany ich losów. — Obok Konstytucyi z roku 1812go nie mógł istnieć żaden Rząd monarchiczny; choieć nadadź takową Konstytucyę takiemu Kraiowi, iest to więcey, iak zwyczajna i, (nie sądząc zbyt surowo) godna ukaraia niezgrabność. Konstytucya ta alboby była wkrótce obalila zupełnie władzę Królewską, lub też ściaęgotaby była na Kray w następnych wiekach przynaymnię wewnątrzne zaburzenia, bezprawia i bezsilność. Ze i teraz ieszcze widok na przyszłość nie iest zupełnie iasny, że nie wszystko iest ieszcze rozstrzygnionem, zapewnionem i uspokojonem, że rozrukane balwany tak rychło się nie uśmierzą, że może ieszcze przykre burze wytrwać będzie. Lecz iezeli, iak iest wszelki powód do mniemania, terażniejsza reakcya zgodzi się z prawdziwymi uczuciami i życzeniami Ludu; iezeli obietnice, w Deklaracyi Królewskiej u czynione, wiernie i sumiennie dopełnione mi będą, naówczas Hiszpania, przedęy i powniey iak każdą inoą drogą, będzie mogła doysdz do spoczynku i pomyślności i odyskać znowu stopień swóy pomiędzy Mocarstwami Europejskimi. Wypadek, iakim iest obecny, będzie mógł także pogodzić osady z Kraiem oyczystym, iezeli to ieszcze nastąpić może; w każdym bowiem innym wypadku rzeczy, utraciliby Hiszpania Amerykę.

Według doniesień Dzienników Angielskich, nie są Anglicy zupełnie kontenci z Hiszpanów. Twierdzą oni, że Deklaracya Króla Ferdynanda VII. pod d. 4. Maia nie zaspokoila zupełnie umysłów, a to nie mało zadziwia, że w otęy nie ma wzmianki, ani o Anglii, ani o Xięciu Wellingtonie. Król przyiałby był Konstytucyę podaną sobie przez Stany Hiszpańskie, ale otaczający go Poradnicy nie dobrze mu radzili. Angliia powinnaby wspierać tak wierne sobie Stany Hiszpańskie, które teraz okrutnie są prześladowane; w tymto celu poiechał Xiążę Wellington do Madrytu, aby tam z urzędu potrzebne czynił przełożenia.

F r a n c y a .

Oto iest przyrzeczony w przeszłym Nrze

Gazety naszey Adres Izby Parów Królestwa Francuzkiego, podany Królowi na audyencyi d. 4. Czerwca przez całe grono Parów, który przyiał ich siedząc na tronie z głową nakrytą:

„N. Panie! Wierni Poddani W. K. Mości, Członki Izby Parów, składaią u podnóżka Tronu Twoiego hołd sprawiedliwéy wdzięczności za dwoiste, a rieocnione dobrodzieystwo chwalebne go pokoiu dla Francyi, i odradziący ją Konstytucyi. Wielka Karta, którą W. K. Mość kazał ogłosić, ustała na nowo starożytną zasadę konstytucyyną Monarchii Francuzkiej na której gruntuie się przez osobliwszą zgodność władza Króla i wolność Ludu. — Kształt, iaki W. K. Mość dałeś zastosowaniu téy niezmiennéy zasady, iest świetnem świadectwem głębokiej mądrości Twoiéy i przywiązania do Francuzów. Tym sposobem moc Monarchii będzie się coraz bardziey rozwiała i wzrastała równie, iak osobista chwata W. K. Mości; a gdy będziemy mieli szczęście, że długo rządzić nami będziesz, potomność nie omieszka połączyć imienia Ludwika XVIII. z imionami naysakomitszych Poprzedników Twoich. — Racz Królu, przyięć hołd naszego uszanowania, poświęcania się i wierności w dopełnianiu obowiązków, iakie na nas wielka Karta wkłada; przykładać się będziemy z niezmienną gorliwością do utrzymania dobroczynnych ustaw, iakie oycowska przenikliwość Twoia zaprowadziła.“

Krół odpowiedział:

„Z nazywyszą radością przyymię za pewnienie uczuć Izby Parów i powinszowanie iéy z powodu wypadku oznaczającego tak szczęśliwie początek Rządów moich. Polegam z ufnością na współdziałaniu Parów we wszystkiém, co przedsiéwzję dla pomyślności Ludu, którego szczęśliwość będzie zawsze naypiérwszym, a lepiéy powiem, iedynym przedmiotem życzeń moich.“

Dnia 6. Czerwca o gtey wieczorem wszyscy Deputowani stawieni byli przed Królem, któremu złożyli Adres uchwalony przez nich na Sessyi dnia tegoż. Przyiał Król Deputowanych w Sali tronowej, siedząc na Tronie z nakrytą głową. Po prawéy iego stał Xiążę Angouléme, a po lewéy Xiążę Berry, otoczony zaś był WW. Urzędnikami, i Ministrami Stanu. Podał mu Adres tymczasowy Prezes Izby Deputo-

wanych P. Felix Faulcon, w tych słowach napisany :

„N. Panie! Wierni Poddani Twoi z Izby Deputowanych departamentowych składają u podnóżka Tronu Twoiego hołd wdzięczności, należny Ci od Francyi. Z pomiędzy Mędrców, których ustawy zrzędziły szczęśliwość Kraiów, nie wystawia nam historia iadnego, któryby więcéy nad W. K. Mość połączył korzyści w nadaniu prawóm téy cechy, która nakazuje szanowanie Ludóm. Widzi Francya w Tobie, iak powiedział Bossuet o W. Kondeuszu: Francya widzi w Tobie nie wiem coś takiego dokonanego, co nieszczęścia do wielkich cnot przydała.“

„Wśród cudownych okoliczności, które Cię Królu na Tron Ludwika S. i Henryka IV. przywróciły, więcéybyś miał przegwagi w podaniu praw Ludowi Twojemu, iakiey nie mieli owi tak szacowni starożytni, których sam jeniusz założył najwolniejsze Kraie; ale uznałeś, iż tém pewnieysz nadasz cechę prawóm Francyi, gdy życzenie Francuzów zatwierdzisz. Iakoż przyznając W. K. Mość główne pszepisy podaje Ci od różnych Władz krajowych, i słuchając życzenia wszystkich, utworzyłeś tę Kartę konstytucyyną, która przez połączenie się woli wszystkich, umacnia zarazem podporę tronu i wolności publiczney.“

„Poradziwszy się W. K. Mość wieków, pogodziłeś dawne zwyczaje z nowemi obyczajami, a ustawy nasze zastosowały się do czasu, postępu rozumu, stanu cywilizacyi, i do związków Narodów między sobą. Raczyleś także pracować około podźwignienia tego Ludu, o którym powiedziasteś, że przywiązanie jego przywołało cię na tron Przodków Twoich.“

„Deputowani, isko bliżsi potrzeb Ludu (słowa są W. K. Mości), przeznaczeni są do tego, aby Ci ie dawali poznać, i przykładali się do obmyślenia sposobów zaradzenia o nymże.“

„Karta Konstytucyyną otwiera prawdziwiesz wszystkie drogi, któręmi by doszła do tronu, ponieważ ustala wolność druku i podawania petycyi. Między zabezpieczeniami w nięy zawartemi, ma także Francya odpowiedzialność Ministrów, zdradzających zaufanie W. K. Mości przez gwałcenie praw publicznych i prywatnych, które Karta konstytucyyną zapewnia.“

„Na mocy téy Karty, Lud szanować będzie Szlachtę, zaleconą dowodami honoru i

chwale, których już pamiętka feudalności zmienić nie zdoła.“

„Wolność obywatelska polega na niepodległości Władzy sądowey i zachowaniu sądu Przysięgłych, téy to drogięy rękomyi praw wszystkich.“

„Jeżliby niaszczęśliwe okoliczności zniecholiły do ustanowienia Sądów rewolucyynemi zwanych, a tylko czasowych, przekonani iesteśmy, iż tylko na mocy prawa będą ustanowione.“

„Głośne Sądownictwo, tak zaspokajające niewinność, będzie ścieśnione od Trybunałów iedynie w owych rzadkich przypadkach, które wymagają, aby uczynić na chwilę ofiarę z tego najswiętszego prawa.“

„Nareszcie, gdyby prawa obywatelskie i publiczne potrzeby wymagały poprawy, Karta konstytucyyną, zawierająca w sobie sposoby uczynienia iey, powinna zaspokoić opinie i wszelką obawę uprzątnąć.“

„Tak więc Karta konstytucyyną umiarkowawszy mądrze publiczne Władze, obiecuje Francyi używanie téy wolności polityczney, która podnosząc Naród, daje więcéy świętości samemuż tronowi; obiecuje Francyi dobrodzieystwa téy wolności cywilney, która skłaniając wszystkie klasy do miłowania władzy Królewskięy zastaniającęy oneż, czyni posłuszeństwo przyjemniejszém i pewnieyszém. Dla tego ufamy N. Panie, iż przychylenie się Francuzów do téy Karty opiekuńczey, nada ięy cechę zupełnie narodową.“

„Trwałość tych dobrodzieystw zdaie się być niezmienną, a nas spotykają one w chwili pokoju, którym nakoniec Niebo obdarza Francję. Woysko, które walczyło za Ojczyznę i sławę, tudzież Lud, którego bronił, uznają na wyszyci, iż ten pokój, podpisany w piérwszym miesiącu powrócenia W. K. Mei do stolicy, winniśmy Domowi Burbonów, około którego skupia się cała wielka Familia Francuzów w nadziei powrotowania nieszczęść swoich.“

„Tak jest N. Panie, wszelkie interesa i wszelkie prawa i wszystkie nadzieie łączą się pod opieką Korony. Widzieć będziemy we Francyi samych tylko prawdziwych Obywateli, zajmujących się przeszłością dla tego iedynie, aby z nięy wyciągnęli pożyteczną naukę na przyszłość, i gotowych uczynić ofiarę z przeciwnych żądań swoich i nieukontentowania. Francuzi zarówno pełni miłości ku Ojczyźnie i Królowi, nigdy nie rozłączą w sercu swoim tych uczuć szlacheckich, a

Król, dany im od Opatrzności, i jednocząc dwie wielkie sprężyny dawnych Państw i teraźniejszych, poprowadzi wolnych i dobiegających Poddanych do prawdziwej chwały i szczęśliwości, które winni będą Ludwikowi i Upragnionemu.“

Król odpowiedział:

„Czule przyjmuję uczucia wynurzone mi przez Izbę Deputowanych. Widzę w tém, coście mi powiedzieli o Kartce konstytucyjnej, rękojmię téj połączonej woli między Izbą i Królem, która ma szczęśliwość Francji zapewnić. Ostatnie wyrazy Adressu Waszego mocno mię wzruszyły. Zapół rozmaite nadawał imiona; ale w tém, które mi Lud Francuzki, zalecający się zawsze przywiązaniem do Królów swoich, dziś przez Was przeznacza, a które z duszy przyjmuję, widzę wyrażenie uczuć, jakie go zawsze z Królem łączyły, i które były jedyną pociechą moją podczas długiego nieszczęścia mego.“

Na Sessyi d. 6. i 7. Czerwca wybrała Izba Deputowanych zupełną większością 5ciu Kandydatów na Prezesostwo téjże Izby, to jest, PP. Lainé, Gallais, Raynouard, Felix Faulcon i Flaugergues. Król mając sobie podaną tę listę, mianował Prezesem Izby Deputowanych Pana Lainé.

Na Sessyi dnia 7 przeczytano powyższą odpowiedź Królewską na Adres Izby; poczem Deputowany Motheux d' Audier głos zabrawszy, wniósł, aby dla uwiecznienia téj odpowiedzi, nietylko była wciągnięta na wraz z Adresem do protokołu Izby, ale i jeszcze wyrzyta na marmurze, i w najwidoczniejszym miejscu Sali umieszczona. Zgodzono się zaraz na pierwszą część wniosku, a drugą odesłano pod rozstrząśnienie wyznaczonej Kommissyi.

Monitor pod d. 7. Czerwca zawiera następującą Uchwałę Królewską:

Ludwik z Bożey łaski &c. — Nasze czule przyjęliśmy jednomyślne Adressa, które nam Izba Parów dnia 4., a Izba Deputowanych dnia 6. złożyły. Ten dobrowolny krok dwóch najpierwszych Władz krajowych za Kartą konstytucyjną, którą ogłaszamy, jest dla Nas rękojmią uczuć, jakie w Ludach Naszych wznici. Pośpieszamy z przypuszczeniem ich do używania dobrodziejstw téj Karty, która się stała nowym zabezpieczeniem przywiązania Naszego do Francuzów, i Naszey o ich szczęśliwość troskliwości. Z tych przyczyn oświadczamy i

rozkazujemy co następuje: — 1.) Ustawa Nasza dotycząca się Karty konstytucyjnej, podanej pod rozagę dawnego Senatu i Ciała prawodawczego na Sessyi d. 4. Czerwca, przyjętej i wciągniętej w protokół Izby Parów i Izby Deputowanych na Sessjach d. 4. i 6. tegoż miesiąca, będzie wydrukowana, i wszędzie, gdzie potrzeba, ogłoszona. — 2.) Taż Ustawa będzie rozestana do wszystkich municypalności Królestwa dla iey przeczytania i zapisania w protokołach. — Zalecamy Naszym Sądom i Trybunałom, Prefektom i Władzom administracyjnym, aby niniejszą Ustawę kazali czytać, ogłosić i wciągnąć wszędzie w protokoły, &c. — Dań w Paryżu d. 7. Czerwca 1814., a panowania naszego, 1980 roku.

Gazety Francuzkie nie donoszą niczego o posiedzeniach Izby Parów, które według Konstytucyi tajnymi być powinny. Izba Deputowanych, zajęta dotychczas ustanowieniem prawideł, dotyczących się obrębu działania oneyże, nie zastanawiała się ieszcze nad żadnym przedmiotem publiczney Administracyi.

Król wydał rozkazy do wszystkich portów Francuzkich téj treści, aby przez ciąg wojny Zjednoczonych Stanów z W. Brytanią nie uzbraiać w żadnym porcie Francuzkim okrętu na rachunek tych wolejących Mocarstw, i aby żaden Francuz do tego uzbrojenia okrętów nie należał.

Względem urządzenia marynarki i osad Francuzkich, wydał Król bardzo obszerne urządzenie.

W kilku portach Królestwa Francuzkiego uzbraiała teraz okręty wojenne, które według osnowy traktatu pokoiu obiać mają w imieniu Króla w posiadłość wyspy i założenia, przypadłe Francji w Indjach Wschodnich i Zachodnich.

Jednym z ostatnich środków przeszłego Francuzkiego Rządu był ten, iż dla opędzenia wydatków wojennych pozabierano na Skarb dobra gminne, które sprzedane być miały, i za które Gminy zabezpieczone w wielkiej księdze Francji dochody z kassy rządowej póbierać miały. Dobra te zostały wprawdzie zabrane i po części sprzedane, lecz rzeczony dochody nie były assygnowane; z tego powodu wydał Król Wyrok pod d. 6. Czerwca, na mocy którego dla koniecznego wsparcia Skarbu dobra gminne wprawdzie sprzedane, ale też i dochody w nagrodę utraconych dóbr w kassach rząd-

dowych natychmiast asygnowane być mają.

Dnia 22. Czerwca przyjmował Król po Mszy w sali tronowej Ciąło dyplomatyczne. Byli na téj audyencyi: Hrabia Pozzo di Borgo, Adjutant i pełnomocny Minister N. Cesarza Rossyjskiego; Sir Karol Stuart, pełnomocny Minister i nadzwyczajny Poseł N. Króla Angielskiego; Hrabia Goltz, Jen. Major i nadzwyczajny Poseł N. Króla Pruskiego; Hrabia Bombelles, sprawujący interesy N. Cesarza Austryackiego; Margrabia de Marialva, nadzwyczajny Poseł Dworu Portugalskiego. Hrabia Balbi, Szambelan N. Króla Sardyńskiego; Hrabia Riede, Adjutant udzielnego Xięcia Zjednoczonych Niderlandów, przysłany dla powinszowania szczęścia Królowi. Hrabia Stadion, tajny Radca i Minister N. Cesarza Austryackiego; Hrabia Stedingk, W. Marszałek Szwedzki, tudzież Baron Wetterstätt Kanclerz Szwedzki, którzy mianowani zostali pełnomocnymi Ministrami przy Kongressie w Wiedniu odprawić się mającym.

Wprzódki jeszcze mieli ci Posłowie prywatne audyencye dla oddania listów swoich wierzytelnych.

Po audyencyi u Króla, wprowadzone zostały wszystkie wyżej wspomniane Osoby na audyencyę do Xiężny d' Angoulême.

Nadzwyczajny Nuncyusz Papieża Monsignor della Genga, Arcybiskup Tyru, przyjechał do Paryża i oddał Królowi list swój wierzytelny.

Don Labrador, Pełnomocnik N. Króla Hiszpańskiego przy Kongressie Wiedeńskim, przyjechał do Paryża.

Głoszą, iż ze strooy Francyi przeznaczonym jest Xiążę Benewenski na ten Kongres, i że czyni przygotowania do wyjazdu.

Xiążę Metternich i Lord Castlereagh, jadący z Anglii do Wiednia, spodziewani byli w Paryżu.

Xiążę Wellington, powracający z Hiszpanii do Anglii, przyjechał do Paryża i był d. 20. Czerwca na pokojach u Króla.

Xiążę Eugeniusz mieszka w domu swoim w Paryżu.

Marszałek Massena bawi teraz w Paryżu.

Marszałek Davoust przyjechał był także d. 18. Czerwca do Paryża, lecz wyjechał z tamąd zaraz nazajutrz do dóbr swoich Savigny.

Jenerał Cafarelli, który miał zaszczyt odprowadzenia N. Cesarzowéy Maryi Ludwiki do Schönbrunn, powrócił do Paryża.

Jenerał Dessoles, Dowódca gwardyi narodowéy Paryżkiéy wydał dnia 15. Czerwca rozkaz dzienny téj treści: „Wchodzi tu jutro woysko przeznaczone na przyszłą osadę stolicy. Deputacya od gwardyi narodowéy wynurzy mu uczucia, jakie wzbudza powrót tych walecznych Woioowników do miasta, które widzieli z boleścią serca w obcych rękach przez czas niełaki. Nie można tego nieszczęścia przypisać woysku; mogłoby być jego dosyć długo niezwalczone, a które mu dziwić się nieprzyjaciel, nie mogło odwrócić tego smutnego wypadku.

Gdy gwardya narodowa jest wezwana, aby strażę wstolicy pospołu z woyskiem liniowém odbywała, spodziewa się więc Jenerał, iż będzie panowała między niemi zupełna zgoda. Wszak woysko liniowe składa się z uzbrojonych Francuzów, a w gwardyi narodowéy nie masz takiego, któryby albo sam nie służył, albo nie miał w woysku liniowem syna, brata lub przyjaciela, tak natomiast żołnierz polowy ma w gwardyi narodowéy krewnych i przyjaciół. — Gwardyanarodowa zatrzyma wszystkie pocztę honorowe, tudzież straż przy Ratuszu, przy Skarbie, przy Banku, przy mieszkaniach Prezydentów Muncypalnych. &c. &c.“

Dnia 16. Czerwca weszło do Paryża woysko liniowe przeznaczone na jego osadę: to jest: dwie dywizye piechoty, pułki piechoty lekkie Króla i Królowéy; dwie dywizye jazdy, to jest: Pułk Króla kirysierski, pułk Króla dragoński, pułk Króla strzelecki i pułk huzarski, nareszcie pułk strzelców konnych Xięcia Berry. Odprawili z niemi popiełnieni Xiążęta Angoulême i Berry na polach Elizejskich, w obecności Ministra wojny. Gwardya narodowa przywitała je przez Deputacyę, a w niebytności Dowódcy Jenerala Dessoles, miał do niéy mowę P. Montesquiou. Wódz naczelny, Gubernator Paryża Jenerał Maison odpowiedział na nią, i doniósł temu woysku, iż Król naszczęca wszystkich ozdoba Lili i Srebrnocy.

Woyska Francuzkie zajęły zwolna po odejściu woysk sprzymierzonych wszystkie miejsca, z których według traktatu pokojou składa się terazniejsze terytorium Francyi.

Francya podzieloną jest teraz na 85 Departamentów. W czasie konstytucyjnego Konwentu narodowego składała się z 83 Departamentów, a zatem powiększoną została przez terazniejszy traktat pokoju dwoma Departamentami, to jest: Montblanc i Vaucluse.

Gazety Francuzkie umieściły pięć rozporządzeń Królewskich tyczących się urządzenia wojska Francuzkiego na stopię pokoju. Według osnowy onychże ma się składać Artylerya ze Sztabu jeneralnego, z 8 miu pułków artyleryi pieszej, z 4rech pułków artyleryi konnej, 1go batalionu pontonierów, 12 kompanii robotników, 4rech szwadronów furmanki, ogółem z 14,350 Podofficerów i żołnierzy, 424 Urzędników i 1219 Officerów i Jenerałów. — Inżynierya ma się składać z 587 Officerów i 3728 Podofficerów i żołnierzy. — Gwardya składa się z 2. pułków piechoty, każdy z 4rech batalionów (nazywają się one korpusem Królewskim grenadyerów Francyi i korpusem Królewskim strzelców pieszych Francyi), z 1go pułku kirassierów, 1go dragonów, 1go strzelców i 1go lekkich jeźdźców, które wszystkie urządzone są tak, jak pułki liniowe i sownej broni, lecz wyższy żołd pobierają. — Piechota składa się z 90 pułków liniowych, każdy po trzy bataliony i 18 kompanii. Dziesięć pierwsze nazywają się pułkami Króla, Królowej, Delfina, Monsieur, Angoulême, Berry, Orleans, Coode, Bourbon, Colonel General. Reszta pułków otrzyma inne nazwiska. Do tego należą 15 lekkich pułków piechoty mających po 3 bataliony i 18 kompanii i t. d. Jeden pułk składa się z 1279 ludzi, a cała piechota z 144795 ludzi. Pobierać ona będzie dotychczasowy żołd. — Jazda składa się z 50 pułków, to jest z 2 karabinierskich, 12 kirassierskich, 15 dragonskich, 6 ułańskich, 15 strzeleckich, 6 huzarskich. Jeden pułk składa z 602 ludzi i 42 Officerów, a cała jazda z 2352 Officerów, 33,685 Podofficerów i żołnierzy, z 3248 koni officerskich, a 26,264 koni służbowych. Oba pułki karabinierskich tworzą brygadę i noszą nazwisko korpusu karabinierskich Monsieur. Pierwsze pułki każdej broni noszą nazwisko pułku Króla, Królowej i t. d. Wypadkiem tych nowych urządzeń jest, iż około 10,000 Officerów zostanie bez służby, póki dla nich nie zawakują miejsca. W téj liczbie jest wielu Officerów, którzy już przed ostatnią wojną pobierali wyśłużo-

ną pensję, i którzy potem przyjęli znowu służbę.

Nakoniec czytamy w pismach publicznych co następuje:

„Już nazajutrz po wyjściu wojsk sprzymierzonych z Paryża, Gazeta Francyi naganiała mieszkańców uniesienia, z jakimi przyjęli zwycięzców, i zapisałi dla nich okazywali: Zaiste, mówiąc istotnie, nie byli to zwycięzcy lecz oswobodziciele, jednakże wybuchnięcie radości nieco umiarkowaniem bydźby mogło; już niejakie okazania szacunku, byłyby uściły długi honoru. Mimo tego utrzymują: że zajęcie Paryża nie zaćmiło sławy wojenney wielkiego Narodu, który aż nadto okazał, że jest wielkim, a gdyby potrzeba było nowego dowodu, znaia wojsko, które bez wielkiego kłopotu dadz go potrafi.“

Po takowych odkazywaniach się (pisze Gazeta Berlińska Haudego i Szpenera) należy zaiste zwrócić uwagę wszystkich Sprzymierzonych na to, co niedawno Xiążę Sasko-Koburgski wynurzył w swym rozkazie dziennym, do powracających Wołowników korpusu swego: „Wielkie wypadki teraz ukończoney wojay dowiodły, jak konieczną jest potrzebą, ażeby wszyscy Niemcy ściśle się trzymali z sobą. Teraz na tém wszystko zależy, aby się przy tém utrzymać, co odzyskano; dla tego nie możemy wypuścić oręża z dłoni. Bądźcie więc gotowi, moi towarzysze broni, za pierwszym zawałaniem stanąć znowu pod chorągwiami Ojczyzny, i ślubujcie co poranek: utrzymać bez skazy sławę Niemiec. — Ogniwa, które nas dotąd łączyły, zostały wprawdzie nieco rozwolnione, lecz główny węzeł nie jest ieszcze rozsprzęgnięty. Ieszcze ja zawsze iestem waszym Dowódcą; bądźcie więc przekonani, iż położenie wasze zawsze mnie obchodzić będzie, jak ja z mey strony ufam wam nawzajem, że wrazie potrzeby pośpieszycie na nowo ochoczo ku obronie Niemiec.“

Wyjście wojsk sprzymierzonych z Francyi z wielu nieprzyjemnościami połączone było. Jak zapewniała sami nawet Officerowie, wszędzie ich źle przyjmowano, a w wielu miejscach nie chciano im dawać ani leż, ani żywności.

P r u s y.

Gazety Berlińskie umieściły następujące odezwy N. Króla Pruskiego:

Do mego Ludu!

„Ukończona jest walka, w której Lud mby wziął się ze mną do oręża! Ukończona szczęśliwie, za pomocą Boga i wiernych Naszych Sprzymierzonych. Ukończona siłą, odwagą, wytrwaniem, cierpieniem, czego każdy, kto się tylko Prusakiem zowie, dał w ciężkiy tęj walce dowody. Przymiycie moje za to podziękowanie! Wielkie są wasze nęczenia; wielkie były ofiary! Znam i cenię ie. Bóg, który nami włada, uznał ie także. Osiągnęliśmy, cośmy osiągnąć pragnęli. Uwieńczone sławą stawiają Prusy przed współczesnymi i potomnością; — niepodległe przez dowiedzioną siłę, doświadczoną w szczęściu i nieszczęściu. Wszyscy iak jeden biegliście do broni; w całym Ludu jedno tylko panowało uczucie! Taka też była walka! Taki sposób myślenia, mówiłem wówczas, Bóg błogostawi. Pobłogostawił go teraz przez pokóy, który nam nadał! Pokóy powróci nam lepsze czasy! Już nie dla obcych będzie siał nadal rolnik; będzie on zbierał dla siebie! Handel, przemysł i nauki ożyją na nowo. Pomyślność wszystkich klas znouu się ustali, a w nowym porządku zagoją się rany, które wam długie cierpienia zadały.“

Dań w Paryżu d. 3. Czerwca 1814.

(Podpisano) Fryderyk Wilhelm

Do mego Woyska!

„Gdym was wzywał do walki za Oycyznę, ufalem wam: że potraficie zwyciężyć lub umrzeć. Wojownicy! Nie zawiedliście moięy ufności, oczekiwania Oycyzny. Pietnacie głównych bitw, codzienne prawie walki, tyle miast szturmem wziętych, tyle miejsc warownych zdobytych w Niemczech, Hollandyi i Francyi, oznaczają drogę waszą od Odry aż do Sekwany; żadne nieplamię bezprawie. Przymiycie wyraz mego ukontentowania, i podziękowania Oycyzny. Zdobyliście ię niepodległość, utrzymaliście ię sławę, ustaliliście ię pokóy. Godni jesteście imienia, które nosicie. Z uszanowaniem spogląda na was Europa. Okryci sławą wracacie z woyny. Z wdzięcznością i przywiązaniem przymie was Oycyzna.“ — Dań w główny kwaterze w Paryżu dnia 3go Czerwca 1814 roku.

(Podpisano) Fryderyk Wilhelm.

Dalęy umieścili też Gazety własnoręczne listy Króla

1) Do Kanclerza Barona Hardenberga, w którym dziękując mu za iego usługi, wynosi go wraz z potomstwem na godność Xiążęcą, zachowując sobie dać mu ieszcze inny dowód wdzięczności przez wyznaczenie dóbr dla niego i potomstwa.

2) Do Feldm. Blüchera. — Nadaie mu godność Xiążęcą pod imieniem Xięcia Blüchera z Wahlstatt, a potomstwu iego, godność Hrabioów z zatrzymaniem nazwiska Blüchera z Wahlstatt. Przyrzeka oraz wyznaczyć mu dobra.

3) Do Jenerała piechoty Yorka. — Wynosi go z potomstwem na godność Hrabiego przyrzekając wyznaczyć mu dochód z dóbr.

W podobnychże listach wyniósł Król na godność Hrabioów z obietnicą nadania dóbr: Jen. piechoty Kleista z nazwiskiem Kleista z Nollendorff; — Jen. piechoty Bülowa, z nazwiskiem Bülowa z Denewitz; — Jen. Gneisenau; — Jen. piechoty Hrabia Tauenziena z nazwiskiem Tauenziena z Wittenberga.

Ministra swojego spraw zewnętranych Hr. Goltz mianował Król W. Marszałkiem Dworu, i orderem Orła czarnego zaszczycił; Xięcia Sayn-Wittgensteina mianował tajnym Stanu i Policyi Ministrem, z zatrzymaniem urzędu W. Podkomorzego; tajnego Radcę Stanu Schuckmana Ministrem spraw wewnętrnych; Jen. Majora Boyena Ministrem woyny. Jeneralnemu Dyrektorowi Poczty Segebarthowi nadał tytuł Jaśnie Wielmożnego. Ministrowi Sprawiedliwości Kircheisen dał order Orła czarnego.

W reskrypcie Królewskim pod d. 3go Czerwca do Barona Hardenberga wyraził Król, iż gdy dla rozmaitych okoliczności powrót iego do stolicy ieszcze spóźni się nieco, Administracya Kraiowa zostac ma, iak dotąd, pod najwyższym tegoż Kanclerza dozorem i kierunkiem. — Ministerium złożone z Ministrów Spraw Zewnętr, Sprawiedliwości, Skarbu i handlu, Woyny, Policyi, i Spraw wewnętrnych zbierać się ma raz, lub więcey iezli potrzeba, w tygodniu, pod przewodnictwem Kanclerza. — Rada Stanu ma być także iak nayprzedzcy czynną. — Ustanowione podczas woyny Gubernie woyskowe między Elbą i granicą Rossyyską, ustaią, a administracya onych do dawnych Władz powraca. Zatrzymują się ieszcze do niejakiego czasu Gubernie woyskowe ua lewym brzegu Elby.